

Laenude jääkide aruanne

1. Aruande valdkond

Krediidiasutuse bilansis varakirjetel kajastatavate laenude jäägid (sh laenud, hoised ja ettemaksed, mis ei ole laenud) ning tekkepõhised intressid, võlgnetavad summad ning individuaalse ja muu allahindluse summad aruandeperioodi lõpus.

2. Andmete summeerimine

Ühe reana näidatakse nende laenude bilansiliste ja lepinguliste jääkide, tekkepõhiste intresside, võlgnetavate laenusummade, võlgnetavate intresside ja allahindluste summa, mille identifikaatorid langevad kokku.

Individuaalsed allahindlused (laenupõhine allahindlus) esitatakse allahinnatud laenuga samal real. Muu allahindluse (nt grupipõhine ja üldine allahindlus) võib esitada ühe reana laenurühmade lõikes. Sellisel juhul märgitakse aruanderea identifikaatoriteks 0 (null), v.a järgmiste identifikaatorite puhul:

- a) laenu rühma identifikaatoriks märgitakse selle finantsvarade rühma identifikaator, kuhu muu allahindluse objektiks olevad laenud liigituvad;
- b) aruande valuuta koodiks märgitakse valuuta, milles allahindlus on tehtud;
- c) riigi koodiks märgitakse XX;
- d) majandussektori identifikaatoriks märgitakse X;
- e) laenu tagatise identifikaatoriks märgitakse „tagatiseta”;
- f) allahindluseks märgitakse muu allahindluse summa aruandeperioodi lõpus;
- g) laenu eesmärgiks märgitakse „muu”.

Laenu liigi „muu nõue“ all esitatavad ettemaksed, mis ei ole laenud, tuleb esitada ühe reana, kasutades samu identifikaatoreid (v.a laenu liigi identifikaator) nagu muu allahindluse puhul.

3. Aruanderea struktuur

- 1) laenu liik
- 2) laenu rühm
- 3) aruande valuuta kood
- 4) riigi kood
- 5) klient
- 6) tähtaeg
- 7) majandussektor
- 8) laenu tagatis
- 9) laenu ja tagatise suhtarv
- 10) laenu bilansiline jääk
- 11) laenu lepinguline jääk
- 12) tekkepõhine intress
- 13) laenu tagasimaksmise tähtajast möödunud periood
- 14) võlgnetav laenusumma
- 15) võlgnetav intress
- 16) allahindlus
- 17) laenu restruktureerimine makseraskuste tõttu
- 18) laenu aastaintressimäär

- 19) intressimäärä tüüp
- 20) kliendi täiendav määratlus
- 21) laenu eesmärk
- 22) laenu klass
- 23) laenude arv

1) Laenu liigi identifikaatorid

Intressimäärä piiranguga sihtotstarbeline laen	1
Muu intressimäärä piiranguga laen	5
Arvelduskrediit	9
Krediitkaardilaen	10
Allutatud laen	6
Sündikaatlaen	12
Pöördrepotehing	7
Muu laen	3
Kapitalirent	13
Faktooring	14
Muu nõue	4

Laenu liigi „intressimäärä piiranguga sihtotstarbeline laen” all näidatakse muu hulgas kõik riigi tagatud õppelaenud.

Muud õppelaenud näidatakse laenu liigi „muu laen” all.

Laenu liigi „muu nõue” all näidatakse kõik aruande valdkonda kuuluvad nõuded, mis ei ole laenud, pöördrepotehingud, kapitalirent ega faktooring (nt üleõhoiused, hoiused keskpankades ja finantseerimisasutustes ja ettemaksed, mis ei ole laenud).

2) Laenu rühma identifikaatorid

Raha, nõuded keskpankadele ja muud nõudmiseni hoiused	1
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	2
Kohustuslikult õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavad finantsvarad, mida ei kasutata kauplemisel	9
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	3
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetud finantsvarad	10
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad	11

Siin näidatakse, millisesse finantsvarade rühma liigitub aruandereal märgitud laen bilansi koostamise meetodika alusel.

3) Aruande valuuta kood

Siin näidatakse valuuta, milles laenusumma on laenulepingus fikseeritud. Kui lepingu kohaselt võib laenu tagasimakse suurus teatud valuuta kursi muutusest tulenevalt muutuda, siis näidatakse siin valuuta, mille kursist tagasimakse suurus sõltub. Näiteks kui laenu lepinguline valuuta on euro ja laenu tagasimaksmise summa on seotud euro ja mõne muu valuuta (nt CHF) kehtiva kursiga tagasimakse tegemise hetkel, näidatakse laenu aruande valuutana seotud valuutat (antud juhul CHF).

4) Riigi kood

Siin näidatakse riigi kood kliendi residentsuse järgi. Kui kliendi residentsust pole võimalik identifitseerida, märgitakse koodiks XX.

5) Kliendi identifikaatorid

Keskvalitsus	1
Kohalik omavalitsus	2

Riiklik sotsiaalkindlustusfond	13
Keskpank	12
Krediidiasutus	6
Muu hoiuseid kaasav ettevõtja	15
Rahaturufond	16
Kindlustusandja	17
Pensionifond	18
Muu investeerimisfond	19
Muu finantseerimisasutus	20
Riigi või kohaliku omavalitsuse mittefinantsettevõtja	7
Muu mittefinantsettevõtja	8
Kodumajapidamine	10
Kodumajapidamisi teenindav kasumitaotluseta institutsioon	9

6) Tähtaja identifikaatorid

Tähtajata	1
Nõudmiseni	2
Kuni 1 kuu	11
1 kuni 3 kuud	29
3 kuni 6 kuud	4
6 kuni 12 kuud	5
1 kuni 2 aastat	6
2 kuni 3 aastat	7
3 kuni 4 aastat	36
4 kuni 5 aastat	37
5 kuni 10 aastat	9
10 kuni 15 aastat	43
15 kuni 20 aastat	44
20 kuni 25 aastat	45
25 kuni 30 aastat	48
30 kuni 35 aastat	49
35 kuni 40 aastat	50
Üle 40 aasta	51

Tähtaja identifikaator määratakse laenu lepingujärgse tähtaja alusel, seda ka siis, kui laenusumma makstakse välja osade kaupa.

Kui laenulepingu muudatuste tõttu muutub laenu lepinguline tähtaeg, tuleb laenu lepingulise tähtajana näidata periood lepingu muudatuse kuupäevast laenulepingu lõpuni.

Laenulepingute puhul, mis krediidiasutus on üles öelnud, märgitakse tähtajaks endiselt laenu lepinguline tähtaeg, st tähtaeg, mis kehtis enne laenulepingu ülesütlemise otsuse vastuvõtmist.

7) Majandussektori identifikaatorid

Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	A
Mäetööstus	B
Töötlev tööstus	C
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	D
Veevarustus; kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	E
Ehitus	F
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	G
Veondus ja laondus	H
Majutus ja toitlustus	I
Info ja side	J

Finants- ja kindlustustegevus	K
Kinnisvaraalane tegevus	L
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	M
Haldus- ja abitegevused	N
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	O
Haridus	P
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	Q
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	R
Muud teenindavad tegevused	S
Kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus; kodumajapidamiste oma tarbeks mõeldud eristamata kaupade tootmine ja teenuste osutamine	T
Eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus	U

Laen klassifitseeritakse kliendi põhitegevusala, mitte konkreetse laenuprojekti järgi. Kodumajapidamistele antud laenude majandussektori identifikaatoriks märgitakse 0 (null), v.a füüsilisest isikust ettevõtja (FIE) võetav ettevõtuluslaen, mis näidatakse FIE põhitegevusala järgi.

8) Laenu tagatise identifikaatorid

I järjekoha hüpoteek	1
Muu hüpoteek	2
Registerpant	
Väärtpaber	3
Ehitise pant	4
Sõiduautod (mittetootmisotstarbega)	11
Kommertssõidukid	12
Muu vallasasja pant	5
Kommertspant	10
Käendus, garantii	6
Samas krediidasutuses asuv hoius	7
Muu	8
Tagatiseta	9

Siin näidatakse laenu tagatis. Kui ühel laenul on mitu tagatist, näidatakse see tagatis, mis on laenuga seotud riskide hindamise seisukohast krediidasutuse hinnangul olulisim. Laen on tagatiseta, kui sellel puudub igasugune tagatis.

9) Laenu ja tagatise suhtarv (*loan to value ratio*)

≤ 50%	1
> 50% ≤ 60%	8
> 60% ≤ 70%	9
> 70% ≤ 80%	3
> 80% ≤ 90%	4
> 90% ≤ 100%	5
> 100% ≤ 150%	6
> 150%	7

Siin näidatakse, millisesse vahemikku langeb aruandereal näidatud laenujäägi ja laenu tagatiseks oleva kinnisasja turuväärtuse suhe väljendatuna protsentides.

Laenu ja tagatise suhtarv näidatakse ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) kliendi liik on „kodumajapidamine”;
- 2) laenu eesmärk on eluaseme soetamine ja/või renoveerimine, st laenu kasutatakse vähemalt ühel järgmisel otstarbel:

- a) eluaseme ostmise;
- b) eluaseme renoveerimine;
- c) elamumaa ostmise;
- d) eluaseme ehitamine;

3) laenu tagatiseks on seatud hüpoteek.

Ülejäänud juhtudel märgitakse laenu ja tagatise suhtarvuks 0 (null).

Suhtarvu arvutamisel võetakse aluseks laenu lepinguline jääk aruandeperioodi lõpus ilma tekkepõhise intressi ja allahindluseta (lugeja) ning laenu tagatiseks oleva hüpoteegiga koormatud kinnisasja viimane teadaolev turuväärtus (nimetaja).

Tagatise turuväärtuseks on tagatiseks oleva kinnisasja konservatiivselt hinnatud turuhind, millega on võimalik tagatis mõistliku perioodi jooksul realiseerida. Üldjuhul on mõistlik realiseerimisperiood kuni üks aasta. Tagatise turuväärtuse leidmisel on lubatud tagatise turuväärtust laenuandmise hetkel korrigeerida kas kinnisvaraturu hinnaindeksite abil või muul konservatiivsel kinnisvara kaudse hindamise meetodil.

Kui laenu tagatiseks on mitu kinnisasja, millele on seatud hüpoteek, siis laenu ja tagatise suhtarvu arvutamiseks kinnisasjade turuväärtused summeeritakse. Kui kinnisasjale on aruandva krediidasutuse kasuks seatud teise ja/või sellele järgneva järjekoha hüpoteek, võib selle kinnisasja turuväärtust arvesse võtta ainult juhul, kui aruandva krediidasutuse kasuks on seatud ka esimese järjekoha hüpoteek. Kui ühe ja sama hüpoteegiga on tagatud kaks või rohkem laenu, võib laenu ja tagatise suhtarvu arvutamisel laenude jäägid summeerida ning arvutada laenudele ühise suhtarvu.

10) Laenu bilansiline jääk

Siin näidatakse identifikaatoritele vastava laenu jääk bilansilises väärtuses aruandeperioodi lõpus ilma tekkepõhise intressita. Jääk näidatakse brutopõhimõttel (st ilma allahindluseta).

11) Laenu lepinguline jääk

Siin näidatakse identifikaatoritele vastava laenu jääk lepingulises väärtuses (st arvestamata sisemise intressimäära mõju) aruandeperioodi lõpus ilma tekkepõhise intressita. Jääk näidatakse brutopõhimõttel (st ilma allahindluseta).

12) Tekkepõhine intress

Siin näidatakse aruandereal näidatud laenuga seotud tekkepõhiselt arvestatud, kuid aruandeperioodi lõpuks laekumata intress. Siin näidatakse ka tasud, mis on seotud aruandereal näidatud laenu kasutusele võtmise võimalusega (nt arvelduskrediidi kasutamata osalt arvestatav kohustistasu), ja muud teenustasud, mida efektiivse intressimäära arvutamisel arvesse võetakse.

13) Laenu tagasimaksmise tähtajast möödunud perioodi identifikaatorid

Tähtaeg ei ole saabunud	1
Tähtajast möödunud kuni 10 päeva	5
Tähtajast möödunud 10–30 päeva	6
Tähtajast möödunud 30–60 päeva	3
Tähtajast möödunud 60–90 päeva	7
Tähtajast möödunud üle 90 päeva	8

Siin näidatakse laenu tagasimaksmise tähtajast möödunud periood, kui laenu osamakse või intress ei ole tasutud tähtaegselt. Kui võlgnetavatel laenu osamaksetel või intressisummadel on tagasimaksmise tähtajast möödunud erinevad perioodid, siis näidatakse nendest pikim. Perioodi määratlemisel võetakse arvesse ka võlgnetava

laenu see osa, mille krediidasutus on lootusetuks hinnanud ja bilansist maha kandnud ning mille üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Laenu tagasimaksmise tähtajast möödunud perioodi identifikaatorit „tähtaeg ei ole saabunud” kasutatakse siis, kui laenul puuduvad tähtajaks tasumata osa- või intressimaksed.

14) Võlgnetav laenusumma

Kui aruandereal näidatav laen on tähtajaks tasumata, näidatakse siin laenu osamaksete summa, mis on aruandeperioodi lõpus tähtajaks tasumata. Võlgnetav laenusumma näidatakse brutopõhimõttel (st ilma allahindlusega).

15) Võlgnetav intress

Kui aruandereal näidatav laen on tähtajaks tasumata, näidatakse siin intressimaksete summa, mis on aruandeperioodi lõpus tähtajaks tasumata. Siin näidatakse ka võlgnevused tasudes, mis on seotud aruandereal näidatud laenu kasutusele võtmise võimalusega (nt arvelduskrediidi kasutamata osalt arvestatav kohustistasu) ja muudes teenustasudes, mida efektiivse intressimäära arvutamisel arvesse võetakse. Siin ei näidata intressi, mille arvestust peetakse bilansiväliselt.

16) Allahindlus

Siin näidatakse eeldatava krediidikahju summa, mille ulatuses laenu või laenu rühma väärtust on vähendatud. Kui laenul krediidikahju puudub (nt kui laenu mõõdetakse bilansis õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande), märgitakse allahindluse summaks 0 (null).

17) Laenu makseraskuste tõttu restruktureerimise identifikaator

Restruktureeritud makseraskuste tõttu 1

Siin näidatakse, kas aruandereal näidatud laen on aruandeperioodi lõpu seisuga klassifitseeritud makseraskuste tõttu restruktureerituks või mitte. Laenude puhul, mis aruandeperioodi lõpu seisuga restruktureerituks arvatud ei ole (või mis seda aruandva krediidasutuse sisemiste protseduurireeglite kohaselt enam ei ole), märgitakse identifikaatoriks 0 (null).

18) Laenu aastaintressimäär

Siin näidatakse aruandekuupäeval kehtinud lepinguline aastaintressimäär. Intressimäär näidatakse aasta baasil. Kui laenu tagasimaksmine toimub osade kaupa, näidatakse aastaintressimäär laenujärgilt (ka siis, kui lepingus on ette nähtud intressimäär laenu algsummalt).

Laenu aastaintressimäär peab väljendama intressitulu, mida krediidasutus tegelikult saab. Näiteks riiklikult tagatud õppelaenude puhul peab aastaintressimääras kajastuma ka riigipoolne kompensatsioon.

Pöördrepotehingu puhul näidatakse siin tehingu sisemine intressimäär.

Krediitkaardilaenu puhul näidatakse lepingulise aastaintressimäärana laenule aruandekuupäeval tegelikult kohaldatav intressimäär.

Laenu aastaintressimääraks märgitakse 0 (null), kui krediidasutus on aruandereal näidatud laenu üles öelnud.

19) Intressimäära tüübi identifikaatorid

Fikseeritud 1
Ujuv 2

Intressimäär tüüp on „fikseeritud”, kui intressimäär lepitakse kokku laenulepingu sõlmimisel ning seda saab muuta vaid lepingutingimusi muutes. Ülejäänud juhtudel, muu hulgas siis, kui laenu on esialgu fikseeritud intressimääraga, kuid teatud aja möödudes muutub see ujuvaks (või vastupidi), märgitakse intressimäär tüübiks „ujuv”.

20) Kliendi täiendava määratluse identifikaatorid

Rahaloomeasutus	6
Keskne vastaspool	4
Väärtpaberistaja	5
Euroopa Investeeringuspank (EIB)	20
Euroopa stabiilsusmehhanism (ESM)	21
Rahvusvaheline organisatsioon	9
Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB)	22

Siin täpsustatakse, kas aruanderea viiendas veerus näidatud klient on rahaloomeasutus, keskne vastaspool, väärtpaberistaja, EIB, ESM, SRB või rahvusvaheline organisatsioon. Kui aruanderea viiendas veerus näidatud klient ei ole ükski eelnimetatutest, märgitakse selle välja väärtuseks 0 (null).

Rahaloomeasutused (identifikaator 6) on ainult need keskpangad, krediidasutused, rahaturufondid ja muud hoiuseid kaasavad ettevõtjad, mis on kantud Euroopa Keskpanga kodulehel avaldatud Euroopa Liidu rahaloomeasutuste nimekirja.

Identifikaatoreid 4 „keskne vastaspool“ ja 5 „väärtpaberistaja“ kasutatakse ainult aruanderea viiendas veerus näidatud kliendi „muu finantseerimisasutus“ täpsustamisel. Identifikaatorit 9 kasutatakse rahvusvaheliste organisatsioonide, v.a EIB, ESMi ja SRB tähistamiseks. Rahvusvahelised organisatsioonid võivad aruanderea viiendas veerus olla näidatud ainult kirjetel „keskvalitsus“, „keskpank“, „krediidasutus“ ja „muu finantseerimisasutus“.

[RT I, 19.06.2018, 1– jõust. 01.01.2019]

21) Laenu eesmärgi identifikaatorid

Kinnisvara soetamine oma tarbeks (v.a eluaseme soetamine/renoveerimine)	15
Kommertskinnisvara	
Eluasemete arendusprojektid	16
Kaubanduspindade finantseerimine	17
Büroopindade finantseerimine	20
Lao- ja tootmispindade finantseerimine	21
Muu kommertskinnisvara	18
Muu põhivara soetamine	19
Väärtpaberite soetamine	7
Muu käibevara soetamine	8
Äriühingu tegevuse alustamine	9
Äriühingu tegevuse laiendamine	10
Müügitegevuse finantseerimine	22
Eluaseme soetamine/renoveerimine	11
Kaupade ja teenuste soetamine (sh igapäevased arveldused)	12
Hariduse omandamise finantseerimine	23
Muu	14

Siin näidatakse väljaantud laenu eesmärki. Laenu refinantseerimise puhul tuleb laenu eesmärgi määratlemisel lähtuda refinantseeritava laenu eesmärgist. Kliendi liigi „kodumajapidamine” puhul kasutatakse ainult identifikaatoreid 7–12, 14, 15, 19 ja 23,

ülejäanud kliendi liikide puhul aga 7–12 ja 14–22. Laenu eesmärki „muu” kasutatakse ainult siis, kui laenu ei ole võimalik liigitada ühegi teise eesmärgi alla.

22) Laenuklassi identifikaatorid

Madala riskiga	1
Mõõduka riskiga	2
Keskmise riskiga	3
Kõrge riskiga	4
Lootusetu	5

Siin näidatakse aruandereal kajastatud laenu klass.

23) Laenude arv

Siin näidatakse aruanderea kaheteistkümnendas ja kolmeteistkümnendas veerus „laenu bilansiline jääk” ja „laenu lepinguline jääk” summeeritud laenude arv. Laenude arv näidatakse tükides. Kui ühel aruandereal on summeeritud aruandeperioodi lõpus 0-jäägiga, kuid tasumata tekkepõhiste intresside jäägiga laenud, siis selliseid laene laenude arvu määramisel arvesse ei võeta.